

Naturvitenskap

vs.

Naturalisme

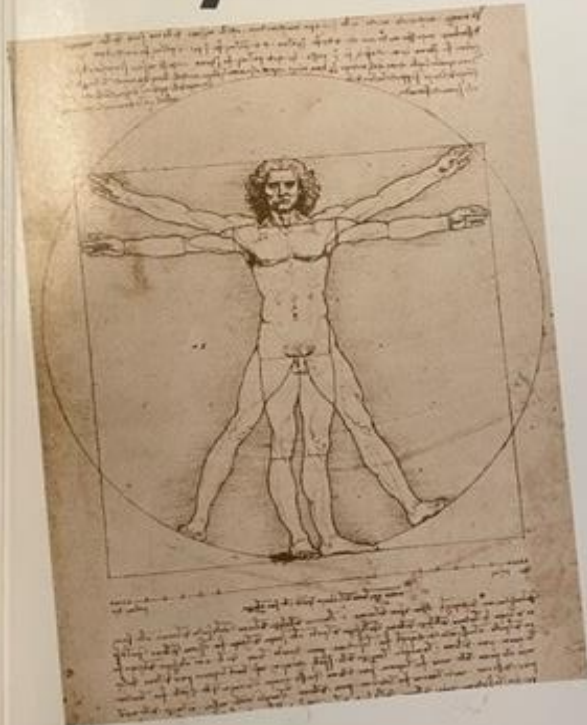
Naturvitenskap

- Observasjoner og forskning
- Teorier og etterprøving av disse
- Et nei eller et tja er også et ja – til videre undersøkelser.
- Ingen filosofisk bestemt fasit. Er åpen for alle forklaringer

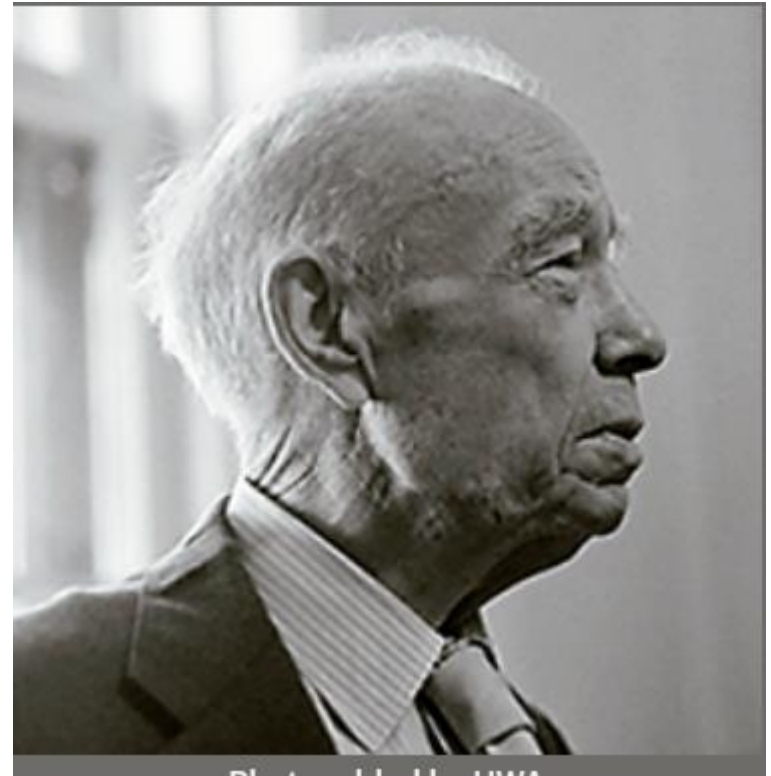
Naturalisme

- Fremstår ofte som objektiv vitenskap
- Filosofisk utgangspunkt: Bare det som kan forklares med kjente vitenskapelige metoder eksisterer. Utelukker det uforklarlige.
- «Alt er blitt til av seg selv».
- Naturens egen tilfeldige kraft og utvikling.
- Gud – eller en skaper – utelukkes.

Corliss Lamont
Det humanistiske
livssyn

Universitetsforlaget

ISBN 82-00-02532-2

Humanismen

HUMANISMEN, i den mest presise betydning av ordet, innebærer et verdenssyn der

- Naturen er alt
- Det ikke finnes noe overnaturlig
- Der mennesket er en integrert del av naturen og ikke skilt fra naturen ved noen skarp kløft eller noen brudd

Inhuman naturalisme/humanisme?

Naturalisme kombinert med humanisme utelukker alle elementer som

- Sjel
- Ånd
- Håp
- Tro
- Følelser (glede, kjærlighet, angst, sorg, savn m.m.)
- Samvittighet
- Opplevelser, erfaringer og fortellinger som berører det «overnaturlige»

Naturalismens etiske dilemmaer

- Darwins teorier om «survival of the fittest» - den sterkeste overlever
- «Sosial-darwinismen» anvender Darwins teorier også på utvikling av menneskelige relasjoner og samfunn. Både fascismen, kapitalismen, nazismen og kommunismen har vist og viser hvor galt det kan bære av gårde når Darwins teorier blir trukket for langt.
- Rendyrket naturalisme: Underordnet om det er mennesket eller ny mutant av hester som skal overta kloden. Eller covid-19, som jo også er en livsform.
- Hvilken etnisk gruppe skal ha livets rett? Etikk og moral kan jo ikke måles eller beskrives «vitenskapelig».
- Og hva med naturvern? Vi mennesker er jo de sterkeste, og kan da utrydde organismer som står i veien for vår velstand og framgang?

ENTROPI

Termodynamikkens andre lov; entropi

$$dS = \frac{1}{T}dE + \frac{p}{T}dV$$

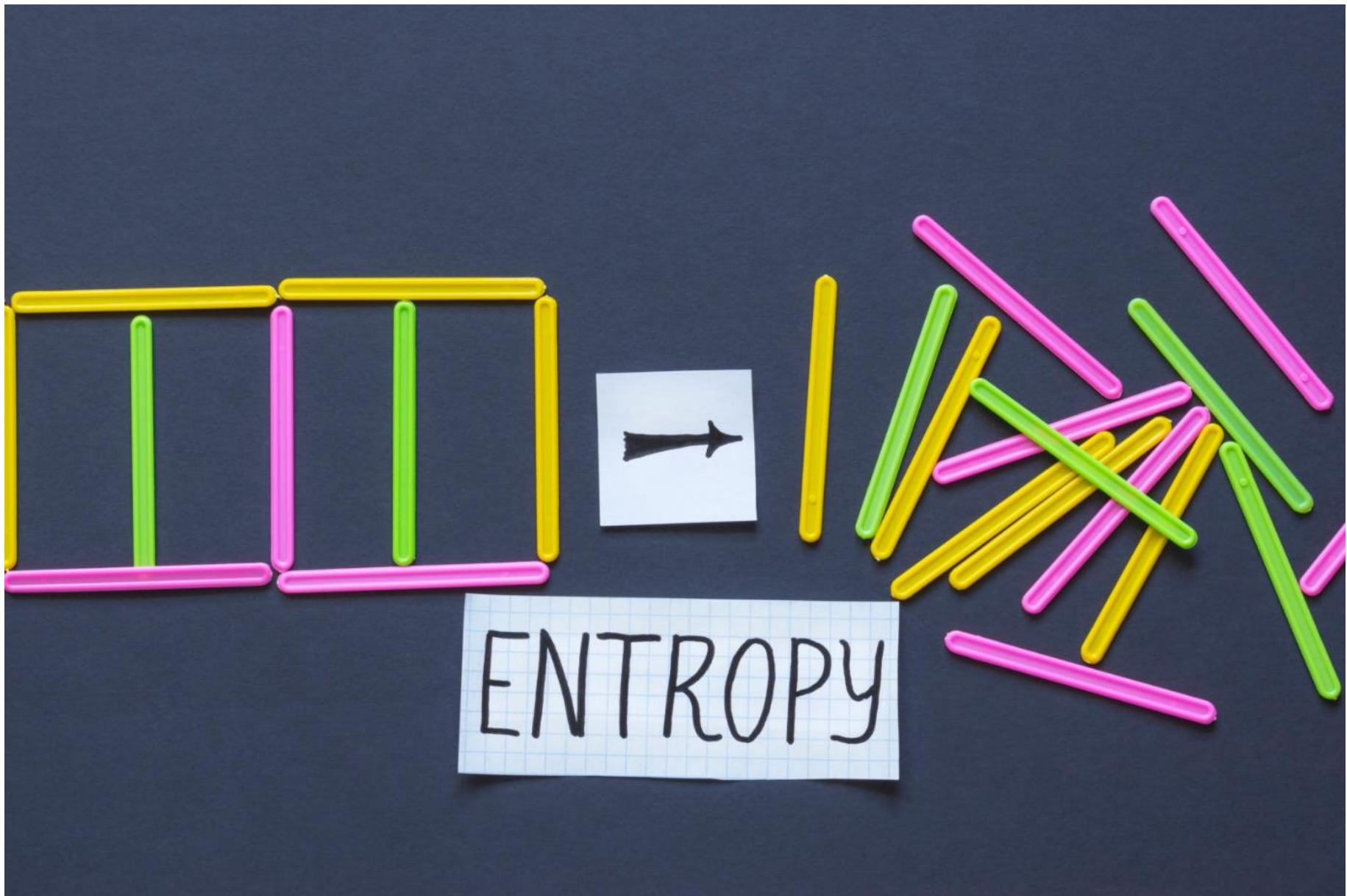
Dette gjør det naturlig å betrakte entropien som en funksjon av energien E og volumet V .

$$dS = \left(\frac{\partial S}{\partial E} \right)_V dE + \left(\frac{\partial S}{\partial V} \right)_E dV$$

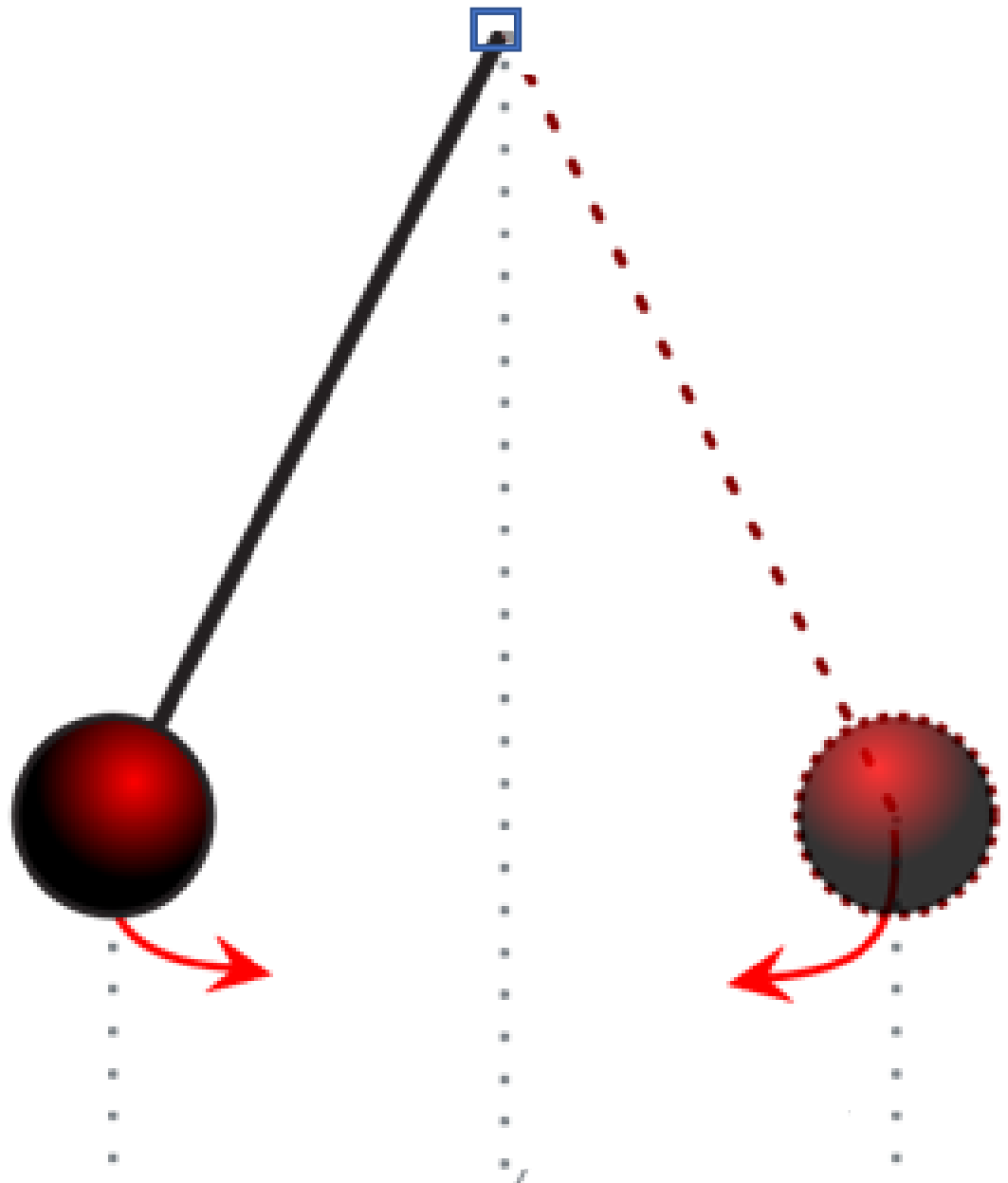
Ved å sammenligne disse to uttrykkene, har man da de viktige resultatene

$$\left(\frac{\partial S}{\partial E} \right)_V = \frac{1}{T}, \quad \left(\frac{\partial S}{\partial V} \right)_E = \frac{p}{T}$$

Et lukket system som er overlatt til seg selv kan ikke **av seg selv** øke energien eller orden. Det må en ytre kraft/energi (varme, andre energiformer eller arbeid) til for å øke energien i systemet. **Overlatt til seg selv går energien i systemet mot null; alt går mot kaos (laveste energiform).**

Aldri andre veien uten tilførsel av energi (kraft, vilje, arbeid)

Når det gjelder universets og jordens tilblivelse, kan ikke termodynamikkens lover anvendes hvis man fastholder at dette er oppstått «av seg selv». Det må ha vært en tilførsel av energi fra «noe eksternt» for å kunne opprette og opprettholde den grad av eksistens og orden som i dag observeres.

SVERRE HOLM

Den innbilte konflikten

OM NATURVITENSKAP OG GUD

VERITAS FORLAG

